

Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районы
Чытырчы авыл жирлеге Советы

2021 елның 26 октябре

№14/4

Татарстан Республикасы Чистай
муниципаль районы Чытырчы авыл
жирлеге Советының «Чистай
муниципаль районы «Чытырчы авыл
жирлеге» муниципаль берәмлеген
төзекләндерү кагыйдәләрен раслау
турында» 2013 елның 25 июлендәге 8/2
номерлы карагына үзгәрешләр керту
хакында

Чистай муниципаль районының «Чытырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеген төзекләндерү кагыйдәләрен гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга таянып, Казан районара табигать саклау прокуратурасының 2021 елның 30 апрелендәге 02-06-2021 номерлы протестын карап чыкканнан соң, Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Чытырчы авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Чытырчы авыл жирлеге Советының 2013 елның 25 июлендәге 8/2 номерлы карагы белән расланган Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы «Чытырчы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеген төзекләндерү кагыйдәләренә тубәндәге үзгәрешләрне кертергә:

- 1.1. 3 пунктның 5 пунктчасын үз көчен югалткан дип танырга;
- 1.2. 5 пунктта:

«санкцияләнмәгән чүплек» төшөнчәсен төшереп калдырырга;
«зур габаритлы чүп-чар» төшөнчәсен төшереп калдырырга;

«каты көнкүреш калдыклары - халыкның тормыш эшчәnlеге нәтиҗәсендә барлыкка килгән вак көнкүреш калдыклары. Каты көнкүреш калдыкларының морфологик составы: азык калдыклары, кәгазь, катыргы, агач, кара һәм тесле металлолом, полиэтилен шешә, текстиль, сөякләр, пыяла, күн, резина, таш, штукатурка, пластмасса, сабак;» сүзләрен «каты коммуналь калдыклар - физик затлар куллану процессында торак урыннарда барлыкка килә торган калдыклар, шулай ук шәхси һәм көнкүреш ихтыяжларын канәгатьләндерү максатларында физик затлар тарафыннан торак урыннарда куллану процессында үзләренең куллану үзлекләрен югалткан товарлар. Каты коммуналь калдыкларга шулай ук юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр эшчәnlеге процессында барлыкка килә торган һәм физик затлар куллану процессында торак урыннарда барлыкка килә торган калдыклар составы буенча охшаш калдыклар да керә;» сүзләренә алмаштырырга;

1.3. тексту буенча «ТБО» аббревиатурасын «ТКО» аббревиатурасына, «каты көнкүреш» сүзләрен «каты коммуналь» сүзләренә алмаштырырга;

- 1.4. 8 пунктның беренче абзацын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Физик һәм юридик затлар, аларның оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, милек хокукунда, бүтән әйбер яки мәжбүри хокукта (алга таба - жир кишәрлекләренә ия булучылар) булган жир кишәрлеген һәм аның янәшәсендәге территорияне, шулай ук гамәлдәге законнарда һәм әлеге Кагыйдәләрдә каралган

куләмдә биналарны, корылмаларны мөстәкыйль рәвештә яки маxус оешмаларны үз акчалары хисабына жәлеп иту юлы белән чистарталар.»;

1.5. тубәндәге эчтәлекле 44* пункт өстәргә:

«44*. Тубәндәгеләр тыела:

калдыкларны чыгару, төzelеш материалларын, продукцияне, чималны, жайланмаларны, чүп-чарны жыю яки саклау;

урамнарда һәм башка жәмәгать урыннарында чүп-чар ташлау;

житештерү һәм куллану калдыкларын, яфракларны, тарарапарны, агач материалларын моның өчен билгеләнмәгән урыннарда утильләштерү;

кеше саулыгына һәм әйләнә-тирә мохиткә заарарлы йогынты ясарга сәләтле башка гамәлләр қылу.»;

1.6. 50.4 пунктында «якын-тирә территория» сүzlәрен төшереп калдырырга;

1.7. 50.6 пунктын үз көчен югалткан дип танырга;

1.8. 85.1 пунктында «гражданнар, 23.00 сәгатьтән 7.00 сәгатькә кадәр» сүzlәрен «гражданнар, 22.00 сәгатьтән 6.00 сәгатькә кадәр әш көннәрендә, ә ял һәм эшләми торган бәйрәм көннәрендә - 22.00 сәгатьтән 9.00 сәгатькә кадәр» сүzlәренә алмаштырырга;

1.9. 99 пунктында тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«99. Рөхсәтsez урыннарда калдыклар урнаштырган затлар үз хисабына әлеге территорияне жыештыралар һәм чистарталар, ә кирәк булганда - жир кишәрлеген рекультивациялиләр.»;

1.10. IV бүлгендәге «каты көнкүреш калдыкларын һәм зур габаритлы чүп-чарны жыю һәм чыгару» бүлекчәсен үз көчен югалткан дип танырга;

1.11. 140 пунктта:

«Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртип нигезендә билгеләнгән чикләрдә» сүzlәрен төшереп калдырырга;

тубәндәге эчтәлекле абзацлар өстәргә:

«Жыештырылырга тиешле территория күчемсез милек объектының (жир участогы, бина) яки вакытлыча корылманың (сәүдә павильоны, жәйге кафе һ.б.) озынлыгы буенча, кинлеге - машиналар йөрү өлешенә кадәр һәм аның янәшесендәге тротуарлар буенча билгеләнә.

Күчемсез милек объекты яки вакытлыча корылма янында югарыда күрсәтелгән ориентирлар булмаган очракта, объект хужалары яки кулланучылары, әгәр хокук билгеләүче документлар белән башкасы билгеләнмәгән булса, әлеге объект янындагы территориянен 10 м дан да ким булмаган чикләрендә чисталыгын саклый.

Бина, корылма милек хокуқында яки башка әйбер яисә мәжбүри хокукта булган очракта, жыештырылырга тиешле территория милек хокуқында яки күчемсез милек объектына башка хокукта пропорциональ өлеш билгеләнә.

Жир кишәрлеге территориясендә төрле затларга караган берничә бина, корылма булса, территорияне карап тоту һәм жыештыру чикләре яклар килешүе белән билгеләнергә мөмкин.

Килешү булмаганданда, жыештырылырга тиешле территория барлык милекчеләр яки башка биналарның, корылмаларның хужалары (кулланучылары) арасында тигез өлешләрдә билгеләнә.

Физик яки юридик зат карамагында булган жир кишәрлеге билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелмәгән очракта, жир кишәрлекенең хужасы булган жир кишәрлекенең фактта барлыкка килгән чиге буенча территория жыештырылырга тиеш.

Бина, корылма милек хокуқында яки башка әйбер яисә мәжбүри хокукта булса, фасадның эчтәлеге яклар килешүе белән билгеләнергә мөмкин.

Килешү булмаганданда, фасадны карап тоту милек хокуқында яки күчемсез милек объектына башка хокукта пропорциональ рәвештә гамәлгә ашырыла.»;

1.12. «VII. ЙОРТ ХАЙВАННАРЫН КАРАП ТОТУ» бүлеген тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«VIII. Йорт хайваннарын һәм кошларны карап тоту

141. Йорт хайваннарын һәм кош-кортны карап тоту өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозмаска тиеш. Йорт хайваннары һәм кошларына китерелгән зыян өчен аларның хужалары Россия Федерациясенең гамәлдәгә законнарында билгеләнгән тәртиптә жаваплы.

141.1. Йорт хайваннары хужалары үз хайваннарының экскрементларын җыю һәм утильләштерүне мәстәкыйль башкаралар.

141.2. Йорт хайваннарын көтү урыннарында, хужасы қүзәтүе астында яки аның күшүү буенча, жирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнә торган көтү урыннарында чыгарырга рәхсәт ителә.

141.3. Төнгө булмаган вакытта урамда йөргән хайваннар хужалары урамнарда һәм торак йортларның ишегалларында тынлыкны тәэммин итү өчен чараптар күрергә тиеш.

141.4. Этне урамда йөрту, маҳсус сумкага (контейнерга) яки урамда йөртүче зат күлүнди булган очракта, өч айга кадәр эт балаларын һәм кечкенә этләрне урамда йөрту очракларыннан тыш, поводок (башка җайлланмалар), муенчак һәм борынчык кулланып башкарылырга тиеш. Этне бәйсез урамда йөрту торак пунктларның чикләреннән читтә, шулай ук этләрне урамда йөрту өчен билгеләнгән урыннарда рәхсәт ителә.

141.5. Хужалар йорт хайваннары һәм ишегаллары, тротуарлар, урамнар, парклар, газоннар, балалар мәйданчыклары, скверлар, мәйданнар, шулай ук торак йортлар подъездлары белән пычрануга юл куймаска тиеш.

141.6. Этне баудан аларны йөрту өчен маҳсус билгеләнгән урыннарда гына ычкындырырга мөмкин. Маҳсус бирелгән мәйданчыклар булмаганды, жирле үзидарә органнары билгеләгән ташландык урыннарда һәм башка урыннарда йөрү рәхсәт ителә.

141.7. Этләрне дрессировкалау бары тик яхшы койма белән әйләндереп алынган мәйданчыкларда яки жирлек территориясеннән читтә үткәрелергә мөмкин.

141.8. Йорт хайваннарын юллардан тәүлекнең якты вакытында гына алыш бару рәхсәт ителә, шул ук вакытта аларны юлның уң ягына мөмкин кадәр якынрак тотып бару кинәш ителә. Йорт хайваннарын грунт юллары һәм сукмаклардан алыш бару мөмкин булган очракта асфальт өслекле юлдан алыш бару тыела.

141.9. Урамнарда йорт хайванын калдырганды терлекләр хужалары яшел үсентеләрне бозудан һәм терлек көтүгә киткән чыгымнарны каплый.

141.10. Йорт кәжәләре йорт яны территорияләре эчендә яки көтүлекләрдә хужалар қүзәтүе астында гына асралырга тиеш.

141.11. Рәхсәт ителми:

- балалар һәм спорт мәйданчыкларында, пляжларда, белем бирү һәм медицина оешмалары территорияләрендә хайваннарны урамда йөрту;

- пляжларда йорт хайваннарын йөрту һәм аларны массакүләм ял итү урыннарында урнашкан су объектларында көндүрү;

- тыю турындағы язы булганда, хайваннарны учреждениегә керту;

- авыл жирлеге территориясендә хайваннар һәм кош-кортлар чыгару;

- исерек, наркотик яки токсик исерек хәлдә булган затлар, шулай ук яше яки сәламәтлөгө торышы аркасында хайваннар хәрәкәтен контролльдә тота алмый торган һәм урамда йөргән вакытта аларның агрессив тәртибен чиクリ алмый торган затлар тарафыннан хайваннарны урамда йөрту;

- 14 яшькә житмәгән затлар тарафыннан этләрен, кечкенә этләрне йөрту очракларыннан тыш, урамда йөрту;

- йорт хайваннарын һәм кошларны балконнарда, лоджияләрдә, гомуми файдаланудағы урыннарда (чиктәш фатир коридорларында, баскыч читлекләрендә, чарлакларда, подвалларда һәм башка ярдәмче биналарда дайими тоту;

- маҳсус чараптар (күргәзмәләр h. б.) үткәрү урыннарыннан тыш, жирлекләр территорияләрендә йорт хайваннары йөрү.

141.12. Йорт хайваннары һәм кош-корт хужалары түбәндәгеләргә бурычлы:

- терлекләр авыруларын кисәтуне һәм терлекчелек продуктларының ветеринария-санитария яғыннан куркынычсызлығын тәэммин итә торган хужалық һәм ветеринария чараларын гамәлгә ашырырга, әйләнә-тире мохитнең терлекчелек калдықлары белән пычрануына юл күймаска, шулай ук ел саен яңадан теркәлү чорында мәжбүри дәвалай-профилактика чаралары үткәрергә;

- хайваннар торган урыннарны дайми тикшереп торырга;

- хайваннар авырганда һәм алар үлгән очракта, шулай ук үз-үзен сәер тотканда кичекмәстән ветеринария учреждениеләре белгечләренә хәбәр итәргә. Алар килеп житкәнче, авыру билгеләре булган хайваннарны аерып ябарга;

- ветеринария белгечләре таләбе буенча терлекләрне карау, диагностика тикшеренүләре, саклау прививкалары һәм дәвалай-профилактик эшкәртүләр уздыру өчен аларны хайваннар янына кертергә һәм моңа комачауламаска.

141.13. Үлгән терлекне күмү маҳсус билгеләнгән урында маҳсуслаштырылган оешма тарафыннан гына башкарыла.

142. Үз территорияләрендә каравылчы этләре булган оешмалар тубәндәгеләргә

бурычлы:

- этләрне гомуми нигезләмәләрдә теркәргә;

- этләрне ныклы бәйдә тотарга;

- килгән кешеләрнең хайваннар янына керү мөмкинлеген булдырмау;

- территориягә көргәндә кисәту языу булганда гына этләрне бәйдән, гомуми файдаланудагы территориядән читләнгән территориядә яки эш туктатылғаннан соң гына, бары тик әйбәт әйләндерелгән территориягә генә җибәрергә.

142.1. Жәмәгать урыннарында озата баручы затлардан башка күзәтүчесез хайваннар тотылырға тиеш.

Сукбай хайваннарны аулау маҳсус предприятие яки җирле үзидарә органнары белән төзелгән килемешү нигезендә башкарыла ала.

Сукбай хайваннарны тоту чараларын гамәлгә ашыру хайваннарга карата гуманлы мәнәсәбәт һәм ижтимагый әхлак нормаларын үтәү принципларына нигезләнә.

142.2. Рәхсәт ителми:

- тиешле карадан башка гына шәхси йортлар территориясеннән һәм фатирлардан малларны тартып алырга;

- этләрне кибет, даруханәләр, коммуналь хезмәт күрсәту предприятиеләре h. б. янында бәйдән ычкындырырға;

- ветеринария органнары күрсәтмәсеннән башка, приманкалар һәм башка тоту чараларын кулланырға.»;

1.13. VIII бүлеген тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«VIII. Ҙирләү урыннарын карап тоту

143. Ҙирләү урыннарын этик, санитар һәм экологик таләпләр нигезендә карап тоту федераль законнар һәм муниципаль хокукий акт белән билгеләнгән җирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

144. Ҙирләү урыннарын карап тотуга карата таләпләр:

- зират территориясендә чүп-чар контейнерлары һәм чүп савытлары чистартылырға тиеш;

- агач утыртмаларының авария хәлендә булуы да рәхсәт ителми. Авария хәлендәге агач үсентеләре ачыкланган мизгелдән бер тәүлек эчендә сүтelerгә тиеш;

- шәхесләре куелмаган каберләр яки үлгәннәрнең каберләре пычрактан һәм чүп-чардан чистартылырға, калкулык һәм каберлек белән җиһазландырылырға тиеш.

145. Күмелү урынын, кабер өстендәге корылманы карау, чәчәкләр һәм декоратив куаклар утырту, үлгән кешенең ире (хатыны), туганнары, законлы вәкиле яисә башка зат тарафыннан санитар таләпләрне мәжбүри үтәү белән башкарыла.».

2. Әлеге каарны авыл жирлегенең торак пунктлары территориясендә яисә Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) махсус мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән игълан итәргә (бастырып чыгарырга), шулай ук Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

3. Әлеге каар рәсми халыкка хәбәр ителгән (бастырып чыгарылган) көненнән үз көченә керә.

Чытырчы авыл жирлеге
башлыгы

М.В. Новиков